

ZA MOJU NAJBOLJU DRUGARICU, DOLI – F. E.

Naziv originala:

ILLUSTRATED BY
ALISSA LEVY

WRITTEN & EDITED BY FRANCES EVANS

DESIGNED BY ZOE BRADLEY

COVER DESIGN BY JOHN BIGWOOD

DOGS ARE A WOMAN'S BEST FRIEND

First published in Great Britain in 2019 by LOM ART, an imprint of
Michael O'Mara Books Limited

Text and layout copyright © Michael O'Mara Books Limited 2024
All rights reserved.

Translation Copyright © 2024 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

Izdavač: Vulkan izdavaštvo, Beograd

Za izdavača: Miroslav Josipović, Nenad Atanasković i Saša Petković

Izvršni urednik: Tamara Pavlović

Urednik: Svetlana Babović

Tekst: Frances Evans

Ilustracije: Alisa Levi

Prevele i prilagodile: Nevena Mladenović i Jovana Maletić

Lektura: Srđan Jovanović

Korektura: Vulkan izdavaštvo

Prelom: Vulkan izdavaštvo

Štampa: Vulkan štamparija, Vojvode Stepe 643a, Beograd

Tiraž: 1.000

ISBN 978-86-10-05381-4

COBISS.SR-ID 157605385

Pas
JE
NAJBOLJI
PRIJATELJ
SVAKE
ŽENE

SADRŽAJ

Najbolji prijatelj svake žene	4	Hajdi Klum	32
Opra Vinfri	6	Dodi Smit	34
Arijana Grande	8	Krzneni dijagram	36
Kleopatra	10	Krzneni dijagram:	
Hedi Lamar	12	Vaš savršeni pseći drug	38
Mišel Obama	16	Glorija Estefan	40
Elizabeta II	18	Merilin Monro	42
Lindi Von	20	Helen Keler	44
Bili Holidej	22	Emili Dickinson	46
10 stvari koje možete da naučite od pasa	24	Džejn Gudol	50
Frida Kalo	30	Sali Rajd	52
		BLACKPINK	54

Prijanka Čopra Džonas.....	56	Dženifer Aniston	72
Krznene činjenice	58	Serena Vilijams	76
Meri Aning	60	Doroti Parker	78
Marija Kalas	62	Izabela Roselini	80
Pseća dvorana slavnih.....	64	Marija Antoaneta.....	82
Florens Nol.....	66	Marlen Ditrih	84
Kloi Džao	68	Razgovarajte sa svojim psom.....	86
Aleksija Puteljas.....	70		

NAJBOLJI PRIJATELJ SVAKE ŽENE

Ako ste uzeli u ruke ovu knjigu, velike su šanse da ne mora da vam se kaže koliko su psi neverovatni. Možda ste čak upravo sada ušuškani na sofi sa svojim krznenim najboljim prijateljem. Od malih čivava do džinovskih doga, psi donose radost, zabavu i prijateljstvo milionima ljudi širom sveta.

Ova knjiga slavi jedinstvenu i veoma posebnu vezu između trideset neverovatnih žena i njihovih jednako neverovatnih prijatelja. Umetnice, naučnice, aktivistkinje i svetske liderke – otkrijte priče o inspirativnim ženama prošlosti i sadašnjosti i pse koji su verno stajali pored njih.

Psi su zaista izuzetna stvorenja i veza koju sa nama dele drugačija je od one sa bilo kojom drugom životinjom. Psi mogu da čitaju naša lica, prate našu gestikulaciju i kao da imaju ugrađenu supermoć da osele naša raspoloženja. Osim što su voljeni saputnici, psi rade zajedno sa nama; službeni psi pomažu da budemo bezbedni, psi pomagači nas podržavaju, a terapijski psi nam donose utehu.

Oni su, takođe, naši najstariji životinjski prijatelji. Svi psi potiču od drevnih vukova, prvih životinja koje su ljudi pripitomili pre najmanje 15.000 godina. Neke naučne studije sugerišu da je veza između žena i njihovih pasa ono što je učvrstilo ovu vezu, i što je bilo ključno u tome da psi ne budu samo saputnici u lovu već i članovi porodice.

Ova knjiga će vas inspirisati, a možete i naučiti životne lekcije iz perspektive psa, otkriti očajnike koji obaraju rekorde u Dvorani slavni i uraditi test da biste pronašli svog savršenog psa.

Poznato je da je Merilin Monro pevala „*dijamanti su najbolji prijatelji devojke*“. Ali kome trebaju dijamanti kada ima psa?

OPRA VINFRI

TV VODITELJKA, PRODUCENTKINJA I AUTORKA

Dobro poznata po svojoj ljubavi prema psećim prijateljima, Opra Vinfri je imala više od 20 pasa tokom godina. Trenutno ima tri: koker španijela Sejdi i dva springer španijela po imenu Suni i Loren, sve usvojene iz skloništa sa sedištem u Čikagu, ŠAPE.

Opra kaže da je ništa ne čini srećnijom od toga da bude sa svojim psima, i opisuje ih kao svoju krznenu decu. Šta može biti utešnije od toga da imate krznenog prijatelja koji se odmara kraj vaših nogu dok čitate dobru knjigu?

Iskrena i privlačna ličnost donela je Opri svetsku slavu. Vodila je *Šou Opri Vinfri* 25 sezona, transformišući nekada neozbiljni tok-šou u najbolje ocenjeni televizijski tok-šou u Sjedinjenim Državama, koji je osvojio nekoliko nagrada Emi.

„Za mene, dom bez pasa bio bi kao biblioteka bez knjiga.“

Uprkos tome što je poslednja epizoda emitovana 2011, Opra je radila na mnogim drugim projektima, uključujući njen revolucionarni književni klub, koji je započeo kao televizijski segment u njenoj emisiji, ali se i danas prikazuje.

Opra se oprobala u mnogim profesijama, uključujući glumu, produkciju i pisanje knjiga za samopomoć. Takođe je bila uključena u mnoge filantropske aktivnosti, podizanje svesti o nejednakosti i stvaranje sopstvene dobrotvorne organizacije, *Oprina anđeoska mreža*. Ova filantropska crta proširila se i na pseću teritoriju, pošto su njena tri trenutna psa spaseni psi koji su bili u opasnosti da budu eutanazirani ukoliko ne pronađu novi dom. Sada se procenjuje da će naslediti 30 miliona dolara. Kakav obrt sudbine!

ARIJANA GRANDE

— KANTAUTORKA I GLUMICA —

Pop megazvezda Arijana Grande počela je da peva i glumi još kao dete, probivši se na *Nikelodeonu* 2009. godine. Nakon stratosferskog uspona, kada je Arijana osvojila Gremi i oborila svetske rekorde, postala je jedan od najprodavanijih muzičkih umetnika svih vremena. Arijana van očiju javnosti deli profit od svog uspeha sa dobrotvornim organizacijama koje su joj važne. Strastveni je borac za životinjska prava, a posebno mesto u njenom srcu zauzimaju psi.

Arijana ima skoro isto toliko pasa koliko i muzičkih nagrada. Sve svoje pse usvojila je iz centara za spasavanje i koristi svoj status superzvezde za promovisanje važnosti da se životinjama koje su imale težak početak zauvek pronađe dom. Njen dragi čopor uključuje psa Svetog Huberta po imenu Lafajet, mešanca pitbula po imenu Majron i jorkširskog terijera po imenu Straus.

Jedan od njenih najstalnijih psećih pratilaca je mešanac čivava-bigl Tuluz. Spasla ga je 2013. godine, a dobio je ime po narandžastoj mački iz Diznijevog filma *Mačke iz visokog društva*.

Mali Tuluz nikad nije daleko od Arijane i često je prati na turnejama, pružajući joj radost i utehu kada ne nastupa. Samom Tuluzu nije nepoznato da bude u centru pažnje, redovno se pojavljuje na Arijaninim društvenim mrežama, u muzičkim spotovima i reklamama, čak i na naslovnoj strani *Voga*.

„Psi su najbezopasnije, najsladše bebe na svetu. Oni ne daju ništa osim безусловne ljubavi, zato je zaslužuju zauzvrat.“

KLEOPATRA

— FARAONKA —

Vrhunski vođa, nadarena naučnica, romantična ikona... i ljubitelj pasa. Dok su Kleopatrine veze sa Julijem Cezarom i Markom Antonijem postale legendarne, manje je poznata njena strast prema četvoronožnim prijateljima.

Kleopatra je rođena oko 69. godine pre nove ere i postala je kraljica Egipta kada je imala samo 18 godina. U eri kada su egipatske vladarke bile uglavnom nepoznate u širem svetu,

Kleopatra je dobila međunarodnu slavu zbog svojih diplomatskih veština, političke reforme i intelekta. Talentovani lingvista, znala je da govori više jezika, uključujući grčki, egipatski, latinski i etiopski, a njen dvor u Aleksandriji bio je utočište za filozofe, naučnike i umetnike.

*Ovi plemeniti psi
savršeno su odgovarali
pronijljivoj egipatskoj
kraljici.*

Njen dvor je verovatno bio i dom nekoliko pasa. Kao i mnogi drevni Egipćani, smatra se da je Kleopatra bila slaba na pse – navodno je posedovala nekoliko i poklonila svom ljubavniku Juliju Cezaru štence 48. pre nove ere.

Preci modernih hrtova bili su drevni egipatski psi cenjeni zbog svoje druželjivosti i lovačkih veština. Bili su tako voljeni da bi, kada bi ljubimac preminuo, bio položen u porodičnu grobnicu svog vlasnika, sa nadom da će se vlasnik i pas ponovo ujediniti u zagrobnom životu. Moćni ali elegantni, nežni ali žestoko odani, ovi plemeniti psi savršeno su odgovarali pronijljivoj egipatskoj kraljici.

HEDI LAMAR

— GLUMICA I PRONALAZAČICA —

Prozvana „najlepšom ženom na svetu“, glumica Hedi Lamar bila je veoma popularna u Holivudu 1930-ih. Tamnokosa i zagonetna, razbila je kalup platinastoplavih stereotipa – ali je ipak bila tipizirana kao zavodljiva fatalna žena u većini njenih uloga.

Hedina ličnost van ekrana bila je sasvim drugačija. Nakon što se 1937. godine preselila iz rodne Austrije u Ameriku, mirno je živela u Holivud Hillsu sa svojom nemačkom dogom, Donerom, i provodila je veliki deo svog slobodnog vremena istražujući svoju pravu strast – izume.

Najupečatljivije je to da je, tokom Drugog svetskog rata, Hedi razvila tehniku tzv. „skakanja frekvencije“, zajedno sa svojim prijateljem i susedom, Džordžom Antajlom. Ovo je omogućilo američkim i britanskim torpedima da pogode svoje mete, a da ne budu osujećeni tehnikom ometanja radija koju su koristili nacisti. Njihov neverovatni pronalazak kasnije je otvorio put tehnologijama koje stoje iza modernog blututa i vaj-faja.

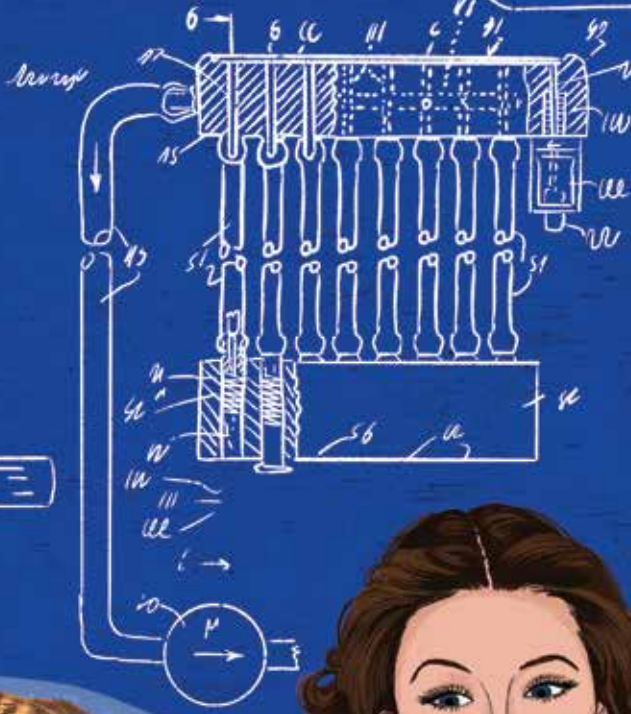
Hedina odana doga bila je uz nju dok je razvijala svoje izume – u stvari, Doner je čak inspirisao neke od njenih izuma! Četrdesetih godina XX veka, Hedi je napravila prvu fluorescentnu ogrlicu za pse kako bi mogla da drži na oku svog voljenog psića koga su noću puštali u baštu.

Psi su bili tu za Hedi u njenim najtežim vremenima, kao i u većini njenih kreativnih trenutaka. Dok je Hedi kasnije živela povučeno, nikada nije bila bez ljubavi i podrške svojih najboljih prijatelja pasa.

*Živela je mirno u Holivud Hillsu sa svojom
nemačkom dogom, Donerom.*

vy Stanla Marson
vnye Osvetl
hute shorov

vy Stanla Marson
vnye Osvetl
hute shorov

„Moj mali pas –
otkucaj srca
kod mojih nogu.“

– Idit Vorton

MIŠEL OBAMA

ADVOKATICA, AUTORKA

I BIVŠA PRVA DAMA

Četvrtog novembra 2008. Barak i Mišel Obama ušli su u istoriju kada postali su prvi afroamerički predsednik i prva dama Sjedinjenih Američkih Država. Nakon uspešne karijere u advokaturi i javnoj službi, Mišel je bila željna da počne s radom na idejama koje su joj bile bliske – osnaživanje devojčica kroz obrazovanje, promovisanje svesti o siromaštvu i zagovaranje zdrave ishrane. Šta je još bilo visoko na dnevnom redu? Nabavljanje psa.

Tokom napornih izbora, Mišel i Barak obećali su svojim mladim ćerkama da će, kada se kampanja završi, dočekati četvoronožnog prijatelja porodice. Tri meseca nakon preseljenja u Belu kuću, porodica Obama usvojila je crno-belo štene portugalskog vodenog psa po imenu Bo. Pridružio mu se Sani, još jedan Portugalac, 2013. godine.

Kao „prvi psi“ SAD, Bo i Sani su neprestano primali poštu obožavatelja i zahteve za javne nastupe. Dva čupavca bila su toliko popularna da su imala svoj mesečni raspored, koji je uvek pažljivo proveravala „prva mama“ pasa, Mišel.

Pored toga što su bili pseći ambasadori Bele kuće, Bo i Sani pružili su Mišel sreću i udobnost kada joj je trebalo malo odmora od prepunog rasporeda prve dame. „Mogu da mi sede u krilu, ili na mojoj stolici, maze se sa mnom“, opisala je u intervjuu iz 2016. Kad god joj je njena uloga bila previše naporna, Mišel je znala da joj njeni dragi kućići uvek čuvaju leđa.

„Bo je trebalo da pravi društvo devojčicama. Nismo imali pojma koliko će nam svima značiti.“

